

3836711 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : โรคติดเชื้อ ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

ศัพท์สำคัญ : ภาวะขาดน้ำที่คุกคามต่อชีวิต / ผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วง

อูบล ทองช่วย : ปัจจัยเสี่ยงของภาวะขาดน้ำที่คุกคามต่อชีวิตในเด็กโรคอุจจาระร่วงอายุต่ำกว่า 5 ปี (RISK FACTORS FOR LIFE -THREATENING DEHYDRATION IN YOUNG CHILDREN UNDER 5 YEARS WITH ACUTE DIARRHEA) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : อมรรรัตน์ โพธิ์พรรค, Ph.D (Epidemiology), กานดา วัฒนภาส, พ.บ., M.Sc. in Hygiene, จงกล โพธิ์แดง, วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์), ปวีตร วณิชชานนท์, พ.บ., 89 หน้า.

ISBN 974-589-486-9

การศึกษานี้เป็นการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดภาวะขาดน้ำที่คุกคามต่อชีวิตในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีที่ป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วง โดยศึกษาย้อนหาสาเหตุในผู้ป่วยเด็ก ที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลสตูล และโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดสตูล ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2539-พฤษภาคม 2540 กลุ่มศึกษาคือ ผู้ป่วยเด็กที่มีภาวะขาดน้ำในระดับปานกลางหรือภาวะขาดน้ำในระดับรุนแรง ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบคือ ผู้ป่วยเด็กที่ไม่มีภาวะขาดน้ำหรือมีภาวะขาดน้ำอย่างอ่อน จำนวนกลุ่มละ 95 คน โดยพิจารณาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆกับการเกิดภาวะขาดน้ำด้วย Chi- square test, Univariate Analysis, Multiple Logistic Regression

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะขาดน้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 6 ปัจจัยคือ การไม่ได้รับสารละลายเกลือแร่ก่อนมาโรงพยาบาล (OR = 3.81, 95% CI = 1.11-13.12) การไม่ได้รับคำแนะนำก่อนมาโรงพยาบาล (OR = 7.23, 95% CI = 1.93-27.12) ระยะเวลาในการป่วยก่อนมาโรงพยาบาล 73 - 168 ชั่วโมง (OR = 5.92, 95% CI = 1.06-33.52) จำนวนครั้งของการถ่ายอุจจาระ 4 - 8 ครั้ง/วัน (OR = 13.58, 95% CI = 1.53-120.40) จำนวนครั้งของการถ่ายอุจจาระ 9 - 20 ครั้ง/วัน (OR = 39.6, 95% CI = 3.76-427.60) จำนวนครั้งของการอาเจียน 9 - 20 ครั้ง/วัน (OR = 6.53, 95% CI = 1.25-34.17) อุณหภูมิของร่างกาย = 37.6 - 40 องศา เซลเซียส (OR = 14.17, 95% CI = 3.97-50.62)

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการให้สุขศึกษาแก่มารดาหรือผู้ดูแลเด็ก โดยรณรงค์ให้มีการใช้สารละลายเกลือแร่อย่างต่อเนื่อง และแนะนำมารดาให้สังเกตอาการและอาการแสดงของเด็กขณะป่วย ซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดภาวะขาดน้ำที่คุกคามต่อชีวิตและช่วยลดค่าใช้จ่ายของมารดา และ โรงพยาบาล ตลอดจนเป็นการลดความรุนแรงของโรค ทำให้การเสียชีวิตของเด็กจากภาวะขาดน้ำจากโรคอุจจาระร่วงน้อยลง